

ПРОБЛЕМА РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

В умовах гострої конкурентної боротьби, ресурсозбереження розглядається як стратегічний напрям ефективної діяльності суб'єктів господарювання. Ресурсозбереження здатне забезпечити зростання обсягів виробництва без додаткових затрат суспільної праці, підвищення продуктивності та фінансову результативність діяльності підприємства. Ресурсозбереження має бути одним із важливих напрямків політики управління підприємством. Але для того, щоб його можна було ефективно реалізувати як елемент загальної системи менеджменту підприємства, потрібно чітко розуміти сутність даного поняття.

Згідно з великим тлумачним словником «ресурси» - «кошти, цінності, запаси, можливості, джерела коштів, доходів». В той час як «ресурси підприємства» - «кошти, можливості, цінності, запаси підприємства, джерела її доходів, що забезпечують стабільну роботу підприємства в напрямках її діяльності й одержання прибутку» [2].

Термін «ресурсозбереження» вперше був уведений до наукової лексики в 80-х рр. [3]. Згідно ДСТУ 3051-95, ресурсозбереження - це діяльність (організаційна, економічна, технічна, наукова, практична, інформаційна), методи, процеси, комплекс організаційно-технічних засобів, що супроводжують всі стадії життєвого циклу обкатів і спрямованих на раціональне використання та економне витрачання ресурсів [4].

Сучасна література виділяє два підходи до розуміння ресурсозбереження. Згідно з першим підходом, ресурсозбереження - це будь-яка діяльність, метою якої є охорона навколишнього середовища. Даний підхід передбачає орієнтацію на «консервування» природних ресурсів. Другий підхід є ширшим і стверджує, що ресурсозбереження передбачає раціональне використання усіх без винятку ресурсів, включаючи природні [3]. З точки зору сучасного етапу розвитку економіки, доцільно використовувати саме другий підхід.

Вітчизняні підприємці мають чітко розуміти, що ресурсозбереження – це виправдана необхідність, яка допомагає їм раціоналізувати використання наявних благ та забезпечить їм конкурентні переваги на ринку, і як наслідок визначає зростання рентабельності підприємства.

З огляду на сучасні тенденції економічного розвитку, ресурсозбереження виступає специфічним методом господарювання, при якому раціональне використання усіх видів ресурсів підприємства обов'язково супроводжується впровадженням новітніх ресурсозберігаючих технологій, а також, прийняттям відповідних ефективних управлінських рішень.

Основною проблемою вітчизняних підприємств є те, що більшість з них використовує витратний, а не ресурсозберігаючий метод під час здійснення своєї діяльності. Іншою - те, що більшість підприємців розуміють ресурси обмежено, а саме, як грошові кошти. Вони забувають, що фінанси є лише одним із видів ресурсів, якими потрібно управляти на підприємстві, а фінансові показники діяльності лише відображають стан підприємства. Аналізуючи вище наведене, ми пропонуємо розглядати ресурсозбереження як спосіб управління підприємством, основою якого є впровадження новітніх ресурсозберігаючих технологій, прийняття ефективних управлінських рішень стосовно ресурсозбереження, а також підвищення рівня знань і професійних навичок управлінської ланки.

Відповідно, можна сформулювати систему пріоритетних напрямків проведення активної ресурсозберігаючої політики на вітчизняних підприємствах:

- впровадження безвідходних або маловідходних технологій;
- вдосконалення обліку цінностей підприємства;
- регулярне проведення аналізу стану ресурсозбереження підприємства;
- використання вторинних ресурсів і переробка відходів, а також, зниження матеріаломісткості продукції тощо [1];
- підвищення продуктивності праці;
- удосконалення кадрового менеджменту;
- оптимізація управління оборотними та фінансовими ресурсами підприємства тощо.

Раціонально підібрані способи управління ресурсозбереженням забезпечать скорочення часу на прийняття, обґрунтування, вибір та реалізацію управлінських рішень. Внаслідок реалізації запропонованої політики відбудеться підвищення ефективності як стану ресурсозбереження, так і стану функціонування підприємства в цілому. Зважаючи на це, роль ресурсозбереження стає дедалі важливішою, особливо в умовах фінансової кризи, нестабільності економічного середовища та постійної боротьби за своє прибуткове «місце під сонцем».

Література:

1. Беляєва Г.Є. Ресурсозбереження як напрямок підвищення конкурентоспроможності підприємств в загальній системі управління / І. М. Радчук // – Суми : СумДУ, 2010. – Ч.1. – С. 20-23.
2. Радчук І.М. Сутність поняття «ресурсозбереження» та шляхи його впровадження на підприємстві [Електронний ресурс] / І. М. Радчук // Вісник ХНТУ, 2009. – № 3(36). – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/Vkhdtu/2009_3/30922.pdf
3. Рибалко Л.П. Сучасні підходи до трактування сутності поняття ресурсозбереження [Електронний ресурс] / Л. П. Рибалко. – БІЗНЕС-ІНФОРМ, 2012. – №3. – Режим доступу: <http://ekhneu.org.ua/content/suchani-pidhodi-do-traktuvannya-sutnosti-ponyattya-resursozberezhennya>.
4. Ресурсозбереження. Основні положення: ДСТУ 3051-95 (ГОСТ 30166-95). – [Чинний від 1997.01.01.]. – К.: Держстандарт України, 1996. – 15 с.

УДК 657

Яслиган С.В. магістр,
Науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу **Ліба Н.С.**,
Мукачівський державний університет

СУТЬ САНАЦІЇ ЯК ОБ'ЄКТА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Індикативними показниками кризових явищ слугують: спад виробництва, випуск неконкурентоспроможної продукції, цінові та структурні диспропорції, зниження продуктивності праці, складна структура балансу, дефіцит оборотних коштів, неплатоспроможність, масова збитковість і, як результат, низька рентабельність тощо. На рівні окремого підприємства зовнішні показники кризи доповнюються внутрішніми проблемами: централізація організаційно-управлінської структури, неефективність або відсутність належного обліку, планування, аналізу та контролю діяльності, низька кваліфікація управлінського персоналу тощо.

Вищенаведене висуває нові вимоги до інформаційної системи підприємства, а отже і до обліку господарських процесів, що відбуваються на підприємстві.

Дані бухгалтерського обліку є основним джерелом інформації для прийняття управлінських рішень та антикризового управління в цілому. Це пояснюється тим, що інформація, яка міститься в системі бухгалтерського обліку на підприємстві, достатньо повно охоплює явища і процеси, що аналізуються в ході прийняття управлінських рішень. Головною

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>